

ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ВИКОРИСТАННЯ СИСТЕМИ MOODLE ДЛЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Самсоненко Наталія Валентинівна

викладач комп'ютерних дисциплін, вища категорія,
Полтавський коледж нафти і газу

Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка,
м. Полтава, Україна
navasam@ukr.net

Сидорина Ольга Григорівна

викладач комп'ютерних дисциплін, вища категорія,
Полтавський коледж нафти і газу,

Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка,
м. Полтава, Україна
sidorina1980@ukr.net

Павлович Любов Валеріївна

викладач фізики, астрономії та інформатики, друга категорія,
Полтавський коледж нафти і газу,

Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка,
м. Полтава, Україна
lubov_p-ch@ukr.net

Інформатизація освіти в Україні — один з найважливіших механізмів, що зачіпає основні напрямки модернізації освітньої системи. Сучасні інформаційні технології відкривають нові перспективи для підвищення ефективності освітнього процесу. Змінюється сама парадигма освіти. Велика роль надається методам активного пізнання, самоосвіті, дистанційним освітнім програмам.

Система Moodle (акронім від *Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment* — модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище) — навчальна платформа призначена для об'єднання викладачів, адміністраторів і студентів в одну надійну, безпечну та інтегровану систему для створення персоналізованого навчального середовища [3].

Moodle — це безкоштовна, відкрита (Open Source) система управління навчанням. Вона реалізує філософію «педагогіки соціального конструктивізму» та орієнтована насамперед на організацію взаємодії між викладачем та студентами, хоча підходить і для організації традиційних дистанційних курсів, а також підтримки очного навчання.

Moodle перекладена на десятки мов, в тому числі й на українську. Система використовується у 197 країнах світу.

Можливості для студентів:

1) доступність навчальних матеріалів (тексти лекцій, завдання до практичних/лабораторних та самостійних робіт; додаткові матеріали (книги, довідники, посібники, методичні розробки);

2) наявність засобів для групової роботи (Вікі, форум, чат, семінар, вебінар);

3) можливість перегляду результатів проходження дистанційного курсу студентом;

4) можливість перегляд результатів проходження тесту;

5) спілкування з викладачем через особисті повідомлення, форум, чат;

6) завантаження файлів з виконаними завданнями;

7) використання нагадувань про події у курсі.

Можливості для викладачів:

1) надання інструментів для розробки авторських дистанційних курсів;

2) розміщення навчальних матеріалів (тексти лекцій, завдання до практичних/лабораторних та самостійних робіт; додаткові матеріали (книги, довідники, посібники, методичні розробки) у форматах .doc, .odt, .html, .pdf, а також відео, аудіо і презентаційні матеріали у різних форматах та через додаткові плагіни;

3) можливість додавання різноманітних елементів курсу;

4) швидка модифікація навчальних матеріалів;

5) можливість використання різних типів тестів;

6) автоматичне формування тестів;

7) автоматизація процесу перевірки знань, звітів щодо проходження студентами курсу та звітів щодо проходження студентами тестів;

В Полтавському коледжі нафти і газу ПолтНТУ викладачами підготовлені курси дистанційного навчання Moodle з дисциплін.

Категорії курсів, де вказано напрям дисциплін (кількість): Буріння (12), Геологічні (10), Діловодство (9), Механічні (8), Експлуатаційні (ЕН) (7), Експлуатаційні (Т) (3), Загальнотехнічні (8), Гуманітарні (8), Природничо-математичні (15), Практики (2), Різне (2).

Доступ до дистанційне навчання ПКНГ ПолтНТУ:

<http://moodle.pkng.pl.ua/login/index.php>.

Доступ до курсів вимагає пароль зареєстрованого користувача.

Діалог між студентом і викладачем підтримує електронна пошта.

До використання в системі Moodle викладачі циклової комісії природничо-математичних дисциплін підготували астрономічний веб-квест.

Використали потужний інструмент MS Power Point, де є можливість перетворити звичайну презентацію на презентацію із запрограмованими елементами. Основний принцип презентації-квест — демонстрація MS Power Point з підтримкою роботи макросів.

Для створення презентації-квест треба послідовно виконати дії:

1. Відключити можливість керувати показом слайдів;
2. Додати кнопки переходу між слайдами;
3. Включити режим РАЗРАБОТЧИК;
4. Створити поле для вводу тексту;
5. Додати кнопки ПЕРЕВІРИТИ;
6. Запрограмувати перевірку;
7. Зберегти демонстрацію з макросами;
8. Запустити демонстрацію квесту.

Мета веб-квесту: ознайомити з форматом заняття, яке орієнтоване на розвиток пізнавальної, пошукової діяльності студентів, де значна частина інформації здобувається через ресурси Інтернету.

Цільова група: студенти 1 курсу, які вивчають астрономію.

Основна задача: розвинути дослідницькі і творчі здібності студентів, виховати командний дух співпраці на здобуття знань і досвіду роботи в нових форматах занять.

Для астрономічного веб-квесту були заздалегідь підготовлені завдання, які отримують команди, щоб послідовно їх виконати, а результати подати у вигляді комп'ютерних презентацій. Інформація для пошуку знаходиться на різних веб-

сайтах, які кожна група буде використовувати для виконання свого завдання. Для дослідження обрали першу планету Сонячної системи Меркурій.

Учасники шляхом жеребкуванням визначили склад команд по 4 особи кожна. Було запропоновано 4 команди: дослідники, географи, фізики, хіміки. Відповідно до карти етапів веб-квесту студенти працювали в системі дистанційного навчання Moodle. Виконали всі етапи завдання за максимально короткий час. Двоє з кожної команди шукали потрібну інформацію на сайтах, які мали відомості про планету Меркурій, а ще двоє паралельно створювали слайди презентації своєї команди.

Результатом веб-квесту став перегляд презентації про планету Меркурій. Оцінювалась робота по критеріях: злагодженість роботи команди, час виконання етапів завдання, якість оформлення мультимедійної презентації, оригінальність роботи, використання налаштування анімації слайдів та показу презентації.

Отже, студенти дізналися, що таке веб-квест, навчилися шукати необхідну інформацію в мережі Інтернет, показали професійний рівень володіння навичками роботи на ПК; виявилися вправними користувачами локальної мережі коледжу та системи дистанційного навчання Moodle.

Систематизували знання про Всесвіт, ознайомилися з однією з планет Сонячної системи, опрацювали подані джерела; розвинули дослідницькі і творчі здібності на стадії аналізу, узагальнення та оцінки інформації, а також відповідальність за роботу в команді.

І як результат — отримали досвід творчого підходу до вирішення проблеми, а це шлях до високого рівня комп'ютерної компетентності.

Це був приклад використання системи дистанційного навчання Moodle.

Більшості студентів дистанційної технології навчання, незалежно від курсу, навчання дається легко й позитивно на них впливає [1].

Дистанційне навчання здійснюється тільки за допомогою Інтернет: одержання навчальних матеріалів і завдань, і всі інші питання, пов'язані з комунікацією, проходять тільки заочно.

Негативні сторони дистанційного навчання:

— відсутність очного спілкування вчителя і студента, немає індивідуального підходу в навчанні й вихованні;

— студенти не завжди самодисципліновані, свідомі і самостійні, як необхідно при дистанційному навчанні;

— для постійного доступу до джерел інформації потрібна гарна технічна оснащеність;

— нестача практичних занять і відсутність постійного контролю.

Низька теоретична проробка проблеми дистанційного навчання проявляється, насамперед, у відсутності чітко виражених цілей навчання й необхідних початкових вимог до студента, для роботи в цій системі, слабкому рівні системи контролю його знань, відсутності вимог до змісту дистанційних курсів і учбово-методичному забезпеченні, захисту авторських прав розробників навчальних матеріалів. І, крім того, не по всіх спеціальностях можна проводити підготовку фахівців за допомогою дистанційних курсів.

Змішане навчання складається із трьох етапів: дистанційне вивчення теоретичного матеріалу, освоєння практичних аспектів у формі денних занять, остання фаза — здача іспиту або виконання випускної роботи.

Практикується як елемент стаціонарного навчання при проведенні аудиторних занять і в самостійній роботі студентів. Тобто змішане навчання успадковує переваги дистанційного навчання й виключає його недоліки.

Список використаних джерел:

1. Книга — Система дистанционного обучения MOODLE [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.allstudy.com.ua/ru>.

2. Система електронного навчання ВНЗ на базі MOODLE: Методичний посібник_/ Ю. В. Триус, І. В. Герасименко, В. М. Франчук // За ред. Ю. В. Триуса. — Черкаси. — 220 с.

3. Community driven, globally supported [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://moodle.org>.